

Jelöljük a háromszög csúcsait rendre A , B , C -vel. Először megmutatjuk, hogy ha $\alpha = 3\beta$, akkor $c = (a-b)\sqrt{1 + \frac{a}{b}}$. Legyen az a oldal és az α szög c oldalhoz közelebbi harmadolójának metszéspontja P . Ekkor $\angle PAB = \angle PBA = \beta$, $\angle CAP = \angle CPA = 2\beta$, így $CA = CP = b$ és $PA = PB = a - b$. Az APC háromszögben a koszinusztétel alapján:

$$b^2 = b^2 + (a - b)^2 - 2b(a - b) \cos 2\beta.$$

Ezért

$$(1) \quad 2 \cos 2\beta = \frac{a}{b} - 1.$$

1984-05-206-1.eps

Az APB háromszögben ugyancsak a koszinusztétel szerint:

$$c^2 = 2(a - b)^2 - 2(a - b)^2 \cos(180^\circ - 2\beta),$$

így

$$c^2 = (a - b)^2(2 + 2 \cos 2\beta).$$

Behelyettesítve (1) -et, kapjuk, hogy

$$c^2 = (a - b)^2 \left(1 + \frac{a}{b}\right),$$

ahonnan $a > b$ miatt valóban fennáll, hogy

$$(2) \quad c = (a - b)\sqrt{1 + \frac{a}{b}}.$$

Másodszor megmutatjuk, hogy ha a (2) összefüggés teljesül, akkor $\alpha = 3\beta$. Szintén a koszinusztétel alapján

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos \gamma = (a - b)^2 + 2ab(1 - \cos \gamma),$$

másrészt (2) miatt

$$c^2 = (a - b)^2 + (a - b)^2 \frac{a}{b}.$$

Ezekből

$$(3) \quad 2(1 - \cos \gamma) = \frac{1}{ab}(a - b)^2 \frac{a}{b} = \left(\frac{a - b}{b}\right)^2.$$

Legyen P az a oldal azon pontja, melyre $CP = b$. Ekkor az ACP háromszögben (3) szerint

$$AP^2 = b^2 + b^2 - 2b^2 \cos \gamma = 2b^2(1 - \cos \gamma) = (a - b)^2.$$

Mivel $AP > 0$ és $a - b > 0$, azért $AP = a - b = PB$. Ebből következik, hogy $\angle PAB = \angle PBA = \beta$, $\angle CAP = \angle CPA = \angle PAB = \angle PBA = 2\beta$, és végül $\alpha = \angle CAP + \angle PAB = 3\beta$, az állításnak megfelelően.

Megjegyzés. Sokan a feladat állítását csak az egyik irányban látták be, illetve (tévesen) azt állították, hogy okoskodásuk megfordítható. Ezek a megoldók 1 pontot kaptak.